

[Transcript] Forklart / Ekstra: Erna Solberg gråt etter aksjesjokket

Tillitsbrudd er alltid vanskelig, og ekstra vanskelig er selvfølgelig en familie, og et ekte skap. Og det gjør vondt for meg å være så hard mot sindra som jeg er i dag.

Ærna Solberg var på gråten da hun tidligere i dag fortalte om hvordan ektemannen, Sindre Finnes, har handlet aktjer bak hennes rygg.

Fordi vi er gift, har fellesøkonomi, så er det sånn at de handlingene han har gjort, har direkte påverkning på hvordan jeg kan utøve mine oppgaver som politiker.

Ærna er ikke den første politikeren som har måttet offentligere at ektefellen har handlet aktjer mens de satt i posisjon.

Men denne saken er også anvedes, både på grunn av det store antallet aktjer Sindre har handlet, og fordi Ærna var statsminister da det skjedde.

Du hører på en ekstra utgave av forklart fra Aftonbosten om Sindre Finnes skjulte aktjehandlet.

Det er fredag 1. dag 15. september, og jeg heter David Vakoni.

Hva skjer på Ærna?

Taksig skal du ha. Dere har jo nå fått tilgang til en oversikt og var Sindre Sinds aktjehandlet i årene jeg var statsminister.

Og som alle kan se av den listen, så har den vært omfattende.

Det som kom frem på denne pressekonferensen var jo mildt sagt svært oppsiktsvekkende.

Solbergs ekte mann har i de otte årene, hvor hun selv var statsminister, handlet med aktjer i stort omfang og i følge Solberg selv, uten at hun har vist om oss bak hennes rygg.

I denne perioden skal han ha gjort over 3600 kjøp, og tjent rundt 1,8 millioner kroner.

Andreas Bakkefoss er journalist her i Aftenposten, og startet dagen sin med å dra ned på pressekonferensen på Stortinget.

Dette var en av de mer spesielle pressekonferensene jeg har vært på.

Ærna Solberg kom inn i rommet. Det var en masse blitsrein, stort oppmøte fra pressefotografen og andre.

Det er en ganske lite romm, så det var hun måtte kjempe seg litt forbi fotografene.

Når hun begynte å snakke, var hun helt åpenbart preget.

Hun fremste å skuffe, hun kjempet mot tårene flere ganger og gråte også litt.

Hun brukte ord som tillitsbrudd og forferderlig, og hun sto der og utliverte sitt inderste private liv med sin egen mann.

Du kunne se at det var virkelig vonde minutter for Ærna Solberg, mens hun da utliverte hva sin refines hadde holdt på med bak hennes rygg.

Din tyngste dag er sånn politiker?

Nei, jeg synes Fosat 22. juli tyngre. Det tror jeg aldri nå er politiker.

Men bare det er meg egentlig?

Ja, det er den vanskeligste dagen jeg har hatt på, som er nært på.

Hun forteller at ekte mann har skjult ting, og at hun ikke har vært klar over denne aktiehandelen, og heller ikke omfang av den.

Og det er alvorlig, fordi det innebærer at jeg egentlig har vært innebill i enkelte saker som jeg har behandlet da jeg var statsminister.

Og hun har jo ikke vist om omfanget av disse kjøpene, og jeg heller hvilke særskaper han har eit.

Så det betyr at hun kan ha vært med på å behandle viktige og sensitive saker i regjeringen,

som hun egentlig ikke skulle vært med på, fordi hun ville vært innebill, hvis hun visste om det.

Og det er jo ganske kriser, for da har ikke hun selv kunne kontrollere når hun er innebill eller ikke.

[Transcript] Forklart / Ekstra: Erna Solberg gråt etter aksjesjokket

Og for en statsminister så er det svært å våle.

Oversikten over sindre Finnes aktiehandel viser at han kjøpte og solgte aktier i 79 selskaper mens ærna Sordberg var statsminister.

Blandt annet handlet han 265 ganger i Norsk Hydro, og hadde over 1000 handler med aktieprodukter som kunne gi høygevinst med høy risiko.

Alt i alt handlet han over 3600 ganger mellom 2013 og 2021.

Disse aktiehandlene som Finnes har gjort, har han gjort til tross for at han allerede høsten 2013 ikke klarer å tydelig avvarsle fra statsministerens eggekontor og må ikke handle med aktier.

Så han har jo vist at dette var noe han ikke bør gjøre, og likevel har han gjort det.

I de få kommentarene som vi hittil har fått fra sindre Finnes, så sier han ikke noe om hvorfor han gjorde det.

Men han sier rett ut at han ikke har vært ærlig, at han er lei seg for å ha satt ærna Sordberg i denne situasjonen,

og at han beklager, men de neste dagene vil jo sikkert komme litt mer informasjon om hva som skal ha vært motive hans forhørte,

om det var for å tjene penger eller om det var andre grunner til at han gjorde det han gjorde.

Etter det som kom frem på dagens pressekonferanse er det et spørsmål mange nå sitter igjen med.

Hvor mye informasjon hadde sindre om selskapene han handled i.

Nå har vi jo vært gjennom disse habilitetsakene flere ganger i forklart, og er det noe vi har lært, så er det at statsråder har et ansvar for å få oversikt over aksebeholdningen også.

Ektefällen sin har ikke ærna gjort det.

Dette er noe av det som gjør denne saken veldig oppsiktsvekkende, for hun var veldig open på pressekonferansen,

og sier rett ut at hun har sjekket med han, men han har løyet til henne og brytt tilliten hennes.

Han innrømmer jo også det selv at det var en avvårlig feil det han gjorde,

og som har gjort det helt umulig for ærna Solberg å vurdere sin egenhabilitet,

og klart det å være statsminister og ikke ha mulighet til å vurdere sin egenhabilitet, det er ikke bra.

Hvordan skal han løyet om dette?

Her vet vi jo ikke alt enda, og det vil helt sikkert komme flere detaljer om dette i dagene som kommer,

men i følge ærna Solberg selv så skal sinre Finnes ha kjøpt og sålt aktjer i perioder,

sånn at det ikke skal bli oppdaget, og på samme tidspunkt hvert år hvor han har rapportert hvilke aktjer han eier,

så skal Finnes i følge ærna ha passet på at han sier ikke har den samme beholdningen på samme tidspunktet,

så da ser du ikke ut som han har kjøpt eller sålt så mye i perioden i mellom,

og sånn sett har det jo kanskje vært vanskeligere oppdaget for andre da.

Ja, så han skal ha hatt i samme aktjerne på samme tidspunkt hvert år,

og så i følge ærna kjøpt og sålt ting i mellom der.

I mellomtiden der, riktig.

Men dette er jo som sagt ikke den første aktjesaken vi har hatt her i landet,

hvordan kjiller den saken seg likevel fra, for eksempel, landekenn hvitveld da utenrøgttsminister?

Omfanget her er jo sånn som det fremstår nå, mye større enn det hvitveldsmann skal ha kjøpt,

og man må huske på at ærna Thorberg var jo også statsminister i denne perioden,

og det gjør jo saken mye mer alvorlig, hun har det øverste ansvar i regjeringen i Norge. Og så er det jo dette med, skal vi si, innsatsen som Sindre Fines skal lakke inn da, for å sørge at ikkje hun fant ut av det, og hun har jo på mange måter blitt lurt, og han har jobbet aktivt for at hun ikkje skulle finne ut av det.

Et spørsmål som ble stilt på pressekonferansen i dag, var hvorfor denne avsløringen kom rett etter valget, rett etter at mange brukte stemmen sin på ærnas høyre.

Selv om Sindre Fines sine aktier, har vært i mediene en liten stund, så fikk denne saken først skikkelig fart i slutten av forrige uke. Da skrev E24 at han hadde handlet aktier minst 22 ganger i ærnas fire siste måter som statsminister.

På pressekonferansen fortalte hun at da E24 kom med denne avsløringen, så fikk hun en dårlig følelse.

Hun bare var den Sindre Fines, om å levere en hel oversikt over alle transaksjoner og aktier han hadde gjort i den perioden, og så sier hun at det tar selvfølgelig mye tid å få gjort den listen ferdig. Hun må lese den listen, hun må sette seg inn i det, så at hun kan svare på presseensinne spørsmål på en god måte, så han sier rett at det ville ikkje vært mulig med en hun å fremlege dette noe særlig før enn det hun gjorde.

I de årene er han satt som statsminister handlet ektemann hennes aktier i flere selskaper som hun varme på å behandle politisk.

Et naturlig spørsmål da er om noen av de handlende kan ha vært gjort på bakgrunn av hemmelig informasjon han satt på.

Informasjon som kan ge et hint om hva som vil skje med aktiekursen før det skjer, såkalt insidig informasjon.

Jeg diskuterer ikke sensitivisakere i regjeringen, og jeg deler ikke insidig informasjon med Sendre. Jeg har vært særlig bevis på det, siden han jobber i norsk industri.

Samtidig sier hun jo at det ikkje er helt umulig at det kan ha skjedd på en eller annen måte.

Det ligger jo dokumenter rundt i huset, det er mange, det er en lang periode dette har forgått på, og hun kan ikkje huske alt.

Det er det mulig at Sendre kan ha sett papirer eller annet at jeg har hatt mer hjem.

I de 8 årene jeg var statsminister, så bodde vi sammen i statsministerboljen.

I den er det både et eget kultur, andre rom jeg ofte brukte til møte både med statsråder og medarbeider.

Sånt sett er det selvfølgelig ikkje mulig og kategorisk utlokket at han kan ha fanget opp noe.

Men jeg kommer selv med den kunnskapen jeg noe har, ikkje på noe som antyder at han har hatt insidig informasjon.

Hva vil skje med Sendre finnes nå da?

Det blir jo spennende å se hvordan denne saken utvirker seg i dagene som kommer.

Det kan også komme flere detaljer om å flere kjøpe.

Man vil kanskje se hvilke tidspunkter kjøpen jeg har gjort på og setter det opp mot Ernest Orbergs kalender,

hva hun gjorde på de samme tidspunktene.

Og så er det spørsmål hvilken grad politiet, altså økokrim,

[Transcript] Forklart / Ekstra: Erna Solberg gråt etter aksjesjokket

altså om etterforsker økonomisk kriminalitet, vil koble seg på denne saken. De vil nok kjære sikkert studere denne listen ganske nøye. Og så blir det spennende å se om de foretager seg noe og starter en etterforskning, for eksempel. Et spørsmål er jo også hva som skjer med Ernest Orbergs sitt viderepolitiske liv. Hun kjemper hun opp i mange måter en kamp for å behålle sin posisjon. Hun fikk spørsmål også om hun ville fortsette som høyre leder, og det ville hun, men hun sier samtidig at det er opp til høyre selv, og over dere om de vil ha en som leder, så det blir også en viktig kamp for Ernest, og å vinne tilbake, skal vi si, tidliten i eget parti. Dess som jeg blir statsminister i 2025, så kan sindra ikke å handle akkurat finansielle instrumenter, men må placere sparpengene sin i fond eller på sparekonto. Så suttes vi det igjen for å være under sikkert at dette er en alvorlig sak. Det er det alltid når politikere fatter vet akkurat ikke saker de egentlig ikke skulle ha befattning med. Jeg mener, det er viktig at vi strenger på dem, sånn som vi er noe, sånn at folk skal ha til litt til at beslutningene vi fatter er til felleskapets beste. Takk for meg. Du har hørt en podcast fra Aftenposten. Det var Andreas Bakkefoss som tok oss gjennom Sindre Finnes Aksjahandel. Lyden du har hørt er fra Andreas sine opptak og fra pressekonferansen til Erna Solberg. Denne episoden har laget av Jenny Fjælland og meg, David Vekonni, og resten av forklart er Olaf Eggesvik, Synne Søyhåll og Anders Weberg. Og spise, drikke, kjøre bil, dra på ferie, bare gå ut døra har blitt mye dyrare, og medicinen som skal fikse problemet. Hele styringsrenten med 0,25 prosentnetter til 4 prosent. Er renta. Men når renta stik, så blir jo boliglående sikkt dyrt, og må det være sånn? I podcasten Dyrt dykk undersøker vi de store spørsmålene om tida vi lever i, og prøver i de svarene du ikke bare kan gogle deg frem til. Nye episoder kjem onsdag 20. september. Du finner den hos Aftenposten eller i poddmet.